La vil·la romana de Mas dels Frares (Constantí) es consolida com un espai de descoberta i formació

El jaciment arqueològic situat a la vil·la romana del Mas dels Frares, a Constantí (Tarragonès) ha acollit un grup d'estudiants de la Universitat Rovira i Virgili (URV), en el marc d'una nova campanya arqueològica de l'ICAC-CERCA.

La intervenció ha tingut lloc del 30 d'agost al 13 de setembre de 2024, dins el projecte de recerca Estudi i difusió de la vil·la romana del Mas dels Frares (Constantí, Tarragonès), II Fase, sota la direcció tècnica de **Francesc Rodríguez**, investigador principal, juntament amb Jordi López i Itziar Gutiérrez, membres del grup de recerca MIRMED de l'ICAC-CERCA.

Un espai de formació i recerca al servei dels estudiants

El programa d'excavacions a Mas dels Frares no només es focalitza en la recerca, sinó que també ha esdevingut **un espai de pràctiques universitàries consolidat**. L'excavació forma part del programa de pràctiques de la URV, amb la col·laboració de la Facultat d'Enologia, i permet als i les estudiants dur a terme tasques d'excavació, dibuix arqueològic, consolidació arquitectònica i estudi de materials.

A la campanya de 2024 hi han participat **nou alumnes del grau d'Història de l'Art i Arqueologia de la URV**: Adrià Cuartielles, Albert Bel, Dídac Sancho, Eva Gutiérrez, Ferran Navarro, Judith Lardin, Guillem Jové, Judit Ferré i Xavier Fernández. A tots ells i elles, els agraïm el seu interès i dedicació, especialment a la Judit, el Guillem i el Xavier, que han repetit l'experiència per segon any consecutiu.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Josep Maria Puche, tècnic especialista en documentació gràfica de l'ICAC-CERCA, va fer als estudiants una sessió sobre interpretació estratigràfica i elaboració de planimetries al jaciment de Mas dels Frares. Foto: ICAC-CERCA (CC 4.0).

L'equip ha comptat també, com en campanyes anteriors, amb la **restauradora Marta Martín**, que ha continuat els treballs de restauració als murs i paviments del jaciment que permetran en un futur la museïtzació de les restes arqueològiques. Els alumnes de pràctiques han pogut col·laborar amb ella i conèixer, així, altres perfils professionals relacionats amb la pràctica arqueològica. La mateixa Marta ha valorat molt positivament

l'experiència de treballar amb estudiants de pràctiques i, al mateix temps, ha considerat que és **una oportunitat per als joves per a conèixer diferents vessants i sortides professionals dels seus estudis**.

La restauradora Marta Martín ha continuat els treballs de restauració als murs i paviments del jaciment que permetran en un futur la museïtzació de les restes arqueològiques. Foto: ICAC-CERCA (CC 4.0).

Francesc Rodríguez: una trajectòria vinculada a Mas dels Frares

Per a mi, Mas dels Frares no és
només un jaciment, sinó un

projecte que m’apassiona
continuar desxifrant.

El mateix director dels treballs d’excavació, **Francesc Rodríguez**, ha desenvolupat bona part de la seva formació al jaciment. “El meu vincle amb Mas dels Frares es remunta al 2017, quan estava començant la meva tesi doctoral a l’ICAC”, explica Rodríguez, recordant com va participar en una excavació d’urgència arran d’un ensorrament. Des de llavors, ha estat membre de l’equip d’investigació, i ara, com a investigador principal, lidera una nova etapa del projecte.

Rodríguez també destaca **el valor de poder incloure estudiants en les excavacions**:

> La participació d’alumnes de la URV és molt enriquidora. Els permet aplicar els coneixements teòrics en un context real d’excavació arqueològica, desenvolupar habilitats essencials (com el treball en equip, la interpretació estratigràfica o l’anàlisi de material arqueològic) i viure de primera mà com es construeix el coneixement històric. A més, participar en un projecte d’aquestes característiques durant la seva etapa formativa els obre portes a futures oportunitats professionals i acadèmiques. Per a l’equip, la seva energia i entusiasme són fonamentals per a la dinamització del projecte.”

Francesc Rodríguez, que va llegir la seva tesi a l'ICAC-CERCA el 2020, ha estat ara tutor del TFM de Lluna Magarolas (a la foto), sobre l'estat de la qüestió i reinterpretació de la Vil·la de Mas d'en Bosch (Constantí, Tarragonès). Foto: ICAC-CERCA (CC 4.0).

Avanços en l'excavació de la vuitena campanya arqueològica

Pel que fa als treballs d'excavació de la vuitena campanya arqueològica a Mas dels Frares, aquest 2024, l'equip ha concentrat els seus esforços en la finalització de l'excavació en extensió dels àmbits 1.6 i 1.8, que ja s'havien intervingut durant la campanya de 2023. A més, s'ha intervingut en un *dolium* localitzat a l'interior de l'àmbit 1.5 i s'ha efectuat un sondeig en l'espai afectat per una rassa agrícola contemporània, que havia danyat un

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

paviment de morter hidràulic a l'àmbit 1.4. Aquest sondeig ha aportat nova informació sobre les fases anteriors a la construcció de la vil·la romana.

Visita guiada al jaciment, dissabte 28 de setembre

El pròxim **dissabte 28 de setembre** (10 h), l'investigador de l'ICAC-CERCA Francesc Rodríguez, juntament amb la resta de l'equip d'Antiguitat Tardana, us guiaran en una visita a la vil·la romana de Mas d'en Bosc i als nous espais excavats del jaciment de Mas dels Frares, al terme de Constantí (Tarragona).

El punt de trobada serà a les 10 h al Parc de la Muralla (Constantí). Les **inscripcions**

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

estan obertes del 16 al 27 de setembre i es poden realitzar a l'OAC de l'Ajuntament de Constantí (carrer Sant Pere 49, de dilluns a divendres de 9 a 14 h), al correu electrònic **cultura@constanti.cat** o al telèfon **977 524 036**. El preu de la visita és d'1 €. Us hi esperem!

Una trajectòria arqueològica consolidada

El jaciment del Mas dels Frares aporta informació molt rellevant sobre el procés de romanització del territori de Tàrraco.

La vil·la romana del Mas dels Frares s'ubica al terme municipal de Constantí, a 1,5 km d'aquesta localitat i al costat del Celler Experimental de la Facultat d'Enologia de la URV. Els treballs arqueològics efectuats en els darrers anys ha demostrat l'existència d'un jaciment rural entre els segles II aC i VII dC. La part central d'aquest període constituí una vil·la agrícola centrada en el conreu del vi com a activitat econòmica prioritària.

Aquests indicis mostren com **l'actual territori de Constantí fou un dels primers a ser conreat per colons itàlics**. Un altre fet rellevant ha estat la documentació de la perdurabilitat de l'ocupació rural durant el període visigòtic. Les termes de la vil·la i la seva gran bassa foren ocupats per espais domèstics tot reflectint l'ocupació rural de l'*Ager Tarraconensis* fins a l'arribada de l'islam.

Els treballs més recents, l'estiu de 2023, van permetre documentar elements que han

proporcionat una millor comprensió de l'evolució cronològica del jaciment. Els treballs arqueològics a la vil·la romana de Mas dels Frares van començar el 2019, dins el projecte Estudi i difusió de la vil·la romana del Mas dels Frares (Constantí, Tarragonès), I Fase, dirigit per **Josep Maria Macias** i cofinançat per la Generalitat de Catalunya (CLT009-18-0102).

Finançament:

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Generalitat de Catalunya.

Amb el suport de:

Facultat d'Enologia de la Universitat Rovira i Virgili, Ajuntament de Constantí.

Aquesta intervenció forma part del projecte Estudi i difusió de la vil·la romana del Mas dels Frares (Constantí, Tarragonès), finançat amb un projecte quadriennal del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (CLT009/18/00100).

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)